



BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleiding Pedagogiek
deeltijd

Fontys Hogeschool

**De kracht van
kennis.**

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleiding Pedagogiek
deeltijd

Fontys Hogeschool

CROHO nr. 44113

Hobéon Certificering

Datum

12 februari 2018

Auditpanel

De heer drs. Willem G. van Raaijen

De heer prof. dr. Wiel Veugelers

De heer dr. René Brohm

Mevrouw Nilab Azimi

Secretaris

Mevrouw Annemieke Looijenstein

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	19
6.	AANBEVELINGEN	21
BIJLAGE I	Scoretabel	23
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	25
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	29
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	31

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Fontys Hogescholen
status instelling	Bekostigd hoger onderwijs
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief, 04 september 2013
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Master Pedagogiek/ Educational Theory
registratienummer croho	44113
domein/sector croho	Sociaal domein
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Master
graad en titel	Master Pedagogiek/ Educational Theory
aantal studiepunten	90
afstudeerrichtingen	nee
locatie	Tilburg
variant	deeltijd
joint programme	nee
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	09 november 2017
contactpersonen opleiding	Lisette Weijers – e.weijers@fontys.nl Anouschka van Eijk-Heitlager – a.heitlager@fontys.nl

2. SAMENVATTING

De master Pedagogiek van Fontys Hogeschool ondersteunt haar studenten met het vormgeven van de reflectieve en normatieve professionaliteit als masterpedagoog met een focus op opvoedingspraktijken in diverse situaties, zowel binnen als buiten het gezin.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding voldoen aan de vereiste basiskwaliteit, omdat de opleiding zich in de uitwerking van de eindkwalificaties gebaseerd heeft op het landelijk profiel. De eindkwalificaties voldoen aan de eisen die het werkveld aan afgestudeerden stelt. De profilering van de opleiding is breed ingestoken. Door het opleiden van de 'primus inter pares' wil de opleiding vooraan staan bij ontwikkelingen in het werkveld. De opleiding sluit goed bij deze ontwikkelingen aan en onderhoudt nauwe contacten met het werkveld over de eindkwalificaties van de opleiding. Om verbetering en vernieuwing in de beroepspraktijk teweeg te brengen vervult de masterpedagoog een cruciale rol op het niveau van de instelling. Deze rol is te omschrijven als 'primus inter pares', waarbij de masterpedagoog collega's in de beroepspraktijk professionaliseert en samen met hen pedagogische vernieuwingen en innovaties ontwikkelt en implementeert. Hij is de schakel tussen de maatschappelijke en wetenschappelijke context en pedagogische beroepspraktijk. De opleiding visualiseert dit met een lemniscaat. De opleiding zou zich helderder profileren als zij in de lemniscaat *de praktijk* van de Master Pedagoog in het midden zet in plaats van de organisatie. In dat geval zou de lemniscaat lopen van de pedagogische relaties (links) naar de professionele, organisatorische en maatschappelijke contexten (rechts). Het auditpanel komt op basis van voorgaande tot het oordeel 'voldoende'.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleiding heeft het onderwijs vormgegeven vanuit acht leereenheden welke een samenhangend programma vormen door 'zwaluwstaarten' en die samen congruent zijn met de beoogde leerresultaten. Met zwaluwstaarten wordt bedoeld dat relevante inhoud van een bepaalde leereenheid tevens in een andere leereenheid expliciet worden benut en toegepast. Deze zwaluwstaarten leggen verbindingen tussen de verschillende leereenheden. Het programma sluit goed aan bij de beroepspraktijk. Het panel trof een gekwalificeerd, gedreven, hecht en betrokken team aan, dat veel waarde hecht aan de eigen professionalisering. De kwaliteit van de voorzieningen stelt de studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te halen. Het auditpanel vindt dat de internationale component (o.a. literatuur) sterker in het programma terug mag komen. Daarnaast vindt het panel de studiedruk een aandachtspunt. Omdat het panel de samenhang van het programma, de zwaluwstaarten in combinatie met de beoogde leerresultaten en de gedrevenheid van het team een groot goed van de opleiding vindt, komt het basis van voorgaande tot het oordeel 'goed'.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding toetst op een valide, betrouwbare en inzichtelijke wijze. De opleiding hanteert een toetsplan en toetsmatrijzen waaruit blijkt dat zij alle competenties, kennis en vaardigheden toetst. Het beoordelingskader is afgestemd op de leerdoelen en daarbij is gekozen voor rubrics. De beoordelingssystematiek bij de leereenheden mist een toelichtende verantwoording en geeft hierdoor het auditpanel een beeld van 'vakjes kleuren/invuloefening' en het panel vraagt de opleiding dan ook hier naar te kijken. De toetsing door de opleiding vindt veelal schriftelijk plaats of bijvoorbeeld in leereenheid (Ieh) 7 door middel van panelgesprekken. In de leereenheden 4, 5 en 6 worden andere mondelinge toetsvormen gehanteerd. Reflecteren en 'praten over' is een groot goed binnen de opleiding, terwijl de profilering van de opleiding de praktijk van de (aankomende) master pedagoog centraal wil stellen. Het panel adviseert de

opleiding dan ook nog verder te kijken naar mogelijke verschillende manieren van toetsing van die praktijk.

De borging van het systeem van toetsing gebeurt consequent en de examencommissie beschikt over voldoende expertise om haar rol te vervullen. Het auditpanel komt op basis van voorgaande tot het oordeel 'voldoende'.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Uit de bestudeerde eindwerken constateert het panel dat het niveau van de afgestudeerden beantwoordt aan het niveau dat van een hbo-master mag worden verwacht. Het panel vindt dat de aansluiting met de beroepspraktijk overtuigend is. De eindproducten spreken van een stevig begrip van de regulatieve cyclus en het ambitieuze niveau om een gehele cyclus te doorlopen vanuit de innovatieve competentie als beoogd leerresultaat (C2). De eindproducten in 'leer 8: het afstudeerproject', missen vaak een stevige evaluatie door de betrokkenen alsmede een kritische reflectie door de studenten op de resultaten van elke fase. Dit is niet in overeenstemming met de professionaliseringscompetentie (C3) en niet met de sociaal-communicatieve competentie (C5). Het auditpanel wil de opleiding dringend aanbevelen om de fasen van de regulatieve cyclus expliciet te benaderen vanuit meerstemmigheid en complexiteit, omdat dit meer consequent is vanuit de opleidingscompetenties C3 en C5. Het gevolg is dat belangrijke zaken voor de normatieve en onderzoekende professional als draagvlak, co-design, gezamenlijk eigenaarschap, meer op de voorgrond kunnen komen en daarmee ook gewaardeerd kunnen worden als kwaliteiten van de Masterpedagoog. Dit kan leiden tot een verrijking van de regulatieve cyclus waarin elke fase een eigen reflectieve onderzoekscyclus krijgt waarbinnen pedagogische kennis wordt ontwikkeld. Het is ook te overwegen of handelingsonderzoek niet toch meer voor de hand ligt. Zo wordt de noodzaak tot het vervolmaken van de gehele regulatieve cyclus minder prangend en kan er ook aandacht komen voor draagvlak, bewustwording, en eigenaarschap als kennisdoelen. Het auditpanel heeft een aantal ontwikkelpunten gezien die aandacht vereisen zoals het handelingsgerichte aspect, acteren in de complexe omgeving, bijdragen aan het academisch debat en de internationale component.

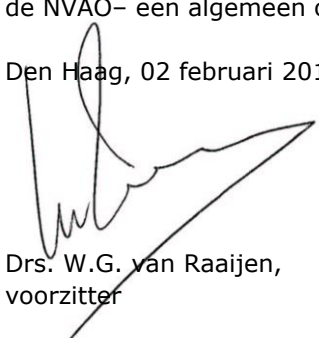
Op basis van de eindwerken, de evaluaties en de gesprekken tijdens de audit, heeft het auditpanel geconstateerd dat de afgestudeerden op het gewenste niveau aan de slag kunnen en bijdragen aan een verbeterings- en professionaliseringslag binnen de organisatie waarvoor zij werkzaam zijn. Het auditpanel komt op basis van voorgaande tot het oordeel 'voldoende'.


Algemene conclusie:

Het team van gemotiveerde docenten zorgt er, met het sterk op de beroepspraktijk gerichte en goed gefaciliteerde programma, voor dat de studenten zich kunnen ontwikkelen tot de beoogde 'primus inter pares'. Het panel trof een opleiding aan die haar visie uitdraagt en waar vertegenwoordigers van het werkveld positief over zijn.

Op grond van bovenstaande oordelen acht het auditpanel – mede gelet op de beslisregels van de NVAO – een algemeen oordeel 'voldoende' op zijn plaats.

Den Haag, 02 februari 2018


Drs. W.G. van Raaijen,
voorzitter


A.M.G. Looijenstein,
secretaris

3. INLEIDING

Het voorliggende beoordelingsrapport is de resultante van een zogeheten 'Beperkte Opleidingsbeoordeling' van de hbo-masteropleiding Pedagogiek van Fontys Hogeschool, die op 09 november 2017 is uitgevoerd door een auditpanel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor een toelichting).

Vanaf 1 januari 2015 worden opleidingen in het hoger onderwijs met een vergelijkbare onderwijsinhoud in één (sub)cluster geïnspecteerd. De clusterwijze beoordeling - *ook wel clusterinspectie genoemd* - heeft als doel de scherpte en de vergelijkbaarheid van de oordelen te bevorderen. De hbo-masteropleiding Pedagogiek van bovengenoemde hogeschool valt samen met diverse verwante opleidingen van andere onderwijsinstellingen in het cluster *HBO Master Pedagogiek*. De inspecties van deze opleidingen moeten in de periode voor 1 mei 2018 plaatsvinden. Het auditpanel gebruikte voor de beoordeling het fungerende beoordelingskader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)¹.

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel over de betreffende opleiding op de vier NVAO-kwaliteitsstandaarden, respectievelijk naar 'beoogde eindkwalificaties', 'onderwijsleeromgeving', 'toetsing' en 'gerealiseerde eindkwalificaties'.

Positionering van de opleiding binnen de onderwijsinstelling

De masteropleiding Pedagogiek maakt deel uit van Fontys Hogeschool Pedagogiek (FHP). FHP verzorgt naast de deeltijd masteropleiding Pedagogiek in Tilburg de bacheloropleiding Pedagogiek en de bacheloropleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Pedagogiek op vier leslocaties. Met ongeveer 2100 studenten en personeelsleden is FHP de grootste pedagogiekopleiding in Nederland.

Karakteristiek van de opleiding

De pedagogische professional zal zich moeten kenmerken door pro-activiteit, het aansluiten bij wat gevraagd wordt, het anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen en het kunnen slaan van bruggen tussen direct betrokkenen en professionele partners. De masteropleiding speelt hierop in met zijn generieke master. De transformatie in de jeugdzorg en het concept 'passend onderwijs' vragen volgens de opleiding om een 'primus inter pares' die vernieuwing en pedagogische innovatie in de organisatie binnen kan brengen, hier draagvlak voor weet te creëren en collega's professionaliseert bij de implementatie ervan met behulp van praktijkgericht onderzoek.

Ontwikkelingen na vorige accreditatie van de opleiding

In het najaar van 2009 heeft de laatste externe audit plaatsgevonden, waarbij de opleiding een positief oordeel heeft ontvangen. Deze beoordeling vond plaats in het oude kader waarbij de opleiding is beoordeeld op 21 facetten. Van deze facetten zijn negen facetten met een 'goed' beoordeeld. In 2013 heeft een interne audit plaatsgevonden. Vervolgens heeft de opleiding in 2016 een tussenmeting uitgevoerd. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste verbeteracties uit deze onderzoeken weergegeven en de geboekte vorderingen genoteerd.

¹ Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Beperkte of Uitgebreide opleidingsbeoordeling, Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie d.d. 19 december 2014.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	
Acties	Ondernomen acties/ bereikte resultaten
Integratie van onderzoek in het onderwijs	Bij de herziening van het mastercurriculum in 2012 is een vernieuwd samenhangend onderzoeksprogramma ontwikkeld. Praktijkgericht onderzoek staat centraal in de vakmatige en methodische competentie en dit is terug te zien in de innovatieve en sociaal-communicatieve competentie. Praktijkgericht onderzoek als middel om een pedagogische innovatie te bewerkstelligen vormt een rode draad door de masteropleiding en komt expliciet aan bod in diverse leereenheden in zowel het eerste als het tweede leerjaar.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	
Acties	Ondernomen acties/ bereikte resultaten
Gebruik van reflectie-instrumenten	In het curriculum is studiebegeleiding en leerprocesbegeleiding op een passende wijze geïntegreerd.
Verdeling van docententeam over verschillende lesplaatsen	Vanaf 2012 is de masteropleiding verbonden aan één leslocatie, namelijk Tilburg. Het docententeam valt onder de formele verantwoordelijkheid van de teamleider in Tilburg.

Standaard 3 en 4: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	
Acties	Ondernomen acties/ bereikte resultaten
Competentiegerichte toetsing	FHP heeft in 2015 haar toetsbeleid voor de bachelor- en masteropleiding vastgesteld. Het toetsbeleid vormt de externe en interne kaders, die van invloed zijn op een professionele toetscultuur. In het toetsbeleid is gerichte aandacht voor docentprofessionalisering door middel van onder andere kalibreersessies, waarin docenten structureel de wijze van o.a. het geven van feedback afstemmen. Met de herziening van de master in 2012 zijn voor alle leereenheden nieuwe toetsvormen ontwikkeld. Hierbij is gekozen voor een nieuwe vorm van beoordelingskaders in de vorm van rubrics. Verdere ondersteuning ten aanzien van toetsing voor docenten is mogelijk gemaakt via het Toetsbureau.

Tabel 1 – Doorgevoerde verbeteringen na vorige (interne) audit

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

In het landelijke opleidingsprofiel van de masteropleidingen Pedagogiek worden maatschappelijke ontwikkelingen van grote invloed geacht op het werken binnen het pedagogisch domein:

1. de individualisering en globalisering die onder andere leidt tot enerzijds een toename van persoonlijke keuzemogelijkheden en anderzijds minder maatschappelijk georganiseerde betrokkenheid en dienstverlening,
2. een terugtrekkende overheid. Hierbij valt te denken aan de 'participatiesamenleving' en marktwerking van de zorg en
3. differentiatie in gezin, school en vrije tijd. De stijl van opvoeden is de afgelopen jaren veranderd, er zijn nieuwe voorzieningen ontstaan met zowel een publieke taak als een curatieve taak

Aansluitend bij deze maatschappelijke ontwikkelingen heeft de opleiding gekozen voor een generieke master. De transformatie in de jeugdzorg en het passend onderwijs vragen volgens de opleiding om een 'primus inter pares' die vernieuwing en pedagogische innovatie in de organisatie binnen kan brengen, hier draagvlak voor weet te creëren en collega's professionaliseert bij de implementatie ervan met behulp van praktijkgericht onderzoek.

Eindkwalificaties

Fontys Hogeschool wil vooraan staan bij ontwikkelingen in het werkveld om nieuwe vraagstukken die zich aandienen te kunnen tackelen en daarmee de transformatieprofessionals, de 'primus inter pares', van de toekomst op te kunnen leiden. Deze transformatieprofessionals zullen in staat zijn mede richting te geven aan verbeteringen van pedagogisch handelen en innovaties in beleid, hierbij oog houdend voor ethische kwesties.

In het Landelijk Overleg Masteropleidingen Pedagogiek (LOMP) wordt het opleidingsprofiel ontwikkeld en gevalideerd. De opleiding pedagogiek van Fontys Hogeschool is aangesloten bij het landelijk overleg. De opleiding werkt aan een verdere expliciete verbinding met de landelijke competenties. Daarnaast zijn de eindkwalificaties van hbo-masterniveau en voldoen aan de eisen die de Dublin Descriptoren stellen.

De opleiding leidt studenten op tot onderzoekende pedagogische professionals. Deze studenten zullen in staat zijn pedagogische innovatietrajecten in de eigen praktijk te realiseren via inzet van de regulatieve cyclus van ontwerpen, implementeren en evalueren.

In het opleidingsprofiel van de opleiding zijn de eindkwalificaties beschreven. Van de student wordt verwacht dat hij aan het eind van de opleiding voldoet aan de eisen die aan een professional master pedagoog worden gesteld. Eindkwalificaties waar de student aan moet voldoen zijn de mastercompetenties op eindniveau.

Het landelijk profiel is als basis gebruikt voor de opleidingscompetenties. De vier competenties komende vanuit het landelijk profiel zijn verweven in het curriculum van de opleiding. Daarnaast heeft de masteropleiding zelf de sociaal-communicatieve competentie toegevoegd. De opleiding is er van overtuigd dat deze competentie noodzakelijk is om een pedagogisch innovatietraject succesvol te kunnen implementeren binnen de beroepspraktijk.

Kijkend naar het opleidingsprofiel, dan acteert de opleiding in het daarbij passende domein en hanteert zij daarvoor de juiste titulatuur. Na het succesvol afronden van de opleiding beschikken studenten over de graad 'Master of Education'.

Profilering

Om verbetering en vernieuwing in de beroepspraktijk teweeg te brengen, vervult de masterpedagoog een cruciale rol op het niveau van de instelling (mesoniveau). Deze rol is te omschrijven als '*primus inter pares*', waarbij de masterpedagoog collega's in de beroepspraktijk professionaliseert en samen met hen pedagogische vernieuwingen en innovaties ontwikkelt en implementeert. Hij is de schakel tussen de maatschappelijke en wetenschappelijke context (macroniveau) en pedagogische beroepspraktijk (microniveau). Dit is te visualiseren met een lemniscaat.



[FIGUUR2 UIT ZER VAN DE LEMNISCAAT]

De vorm van het lemniscaat staat symbool voor de voortdurende leer- én beïnvloedingscyclus waarbinnen de masterpedagoog opereert. De masterpedagoog identificeert complexe pedagogische vraagstukken op mesoniveau, relateert deze aan maatschappelijke en wetenschappelijke inzichten (macroniveau) en implementeert op basis van praktijkgericht onderzoek en een passende veranderkundige strategie verbeteringen in het pedagogisch handelen van professionals (microniveau).

Uit gesprekken met studenten en alumni is naar voren gekomen dat zij tijdens de opleiding voortdurend vorm en inhoud kunnen geven aan de eigen praktijk. Het auditpanel is van mening dat de opleiding zich helderder kan profileren wanneer zij in de lemniscaat *de praktijk* van de master pedagoog in het midden zet in plaats van de organisatie. In dat geval zou de lemniscaat lopen van de pedagogische relaties (links) naar de professionele, organisatorische en maatschappelijke contexten (rechts).



{FIGUUR VAN DE LEMNISCAAT ZOALS PANEL HEM ZIET}

Onderzoek en innovatie

De masteropleiding Pedagogiek leidt geen professionele onderzoekers op, maar onderzoekende professionals. Studenten hebben een eigen keuze voor invulling van de onderzoekscomponent. De regulatieve cyclus wordt hierbij steeds doorlopen. Het panel heeft gezien dat studenten wel de vrijheid krijgen hun eigen regulatieve cyclus te doorlopen, maar deze vrijheid slechts beperkt nemen. De aard van het onderzoek is vooral kwalitatief en komt o.a. terug in de eindkwalificatie 'vakmatig en methodische competentie' en 'sociaal-communicatieve competentie'.

Internationalisering

De masteropleiding daagt studenten uit om vanuit een helicopterview over de grenzen van het bekende heen te kijken ten einde pedagogische trajecten in de beroepspraktijk te kunnen realiseren. Aspecten op het gebied van internationalisering zijn opgenomen in de masteropleiding in de vorm van beoordelingscriteria met betrekking tot internationale literatuur over pedagogische thema's en aspecten van praktijkgericht onderzoek. De ontwikkeling van de internationale oriëntatie van de opleiding verloopt vooral via aansluiting bij de initiatieven van het LOMP, waar de internationale context van het opleidingsprofiel op de agenda staat. Het auditpanel is van mening dat de opleiding internationalisering nog explicieter mag benoemen in de beoogde eindkwalificaties waar dit overigens nu al deels wordt geborgd.

Validering

De opleiding is vertegenwoordigd in het LOMP, waar de validering van het landelijk opleidingsprofiel via afstemming en erkenning met het beroepenveld plaatsvindt. Binnen dit overleg zijn de eindtermen vastgesteld met de bijbehorende competenties. De opleiding gaat de werkveldcommissie betrekken bij de toetsing op blijvende aansluiting op de beroepspraktijk. Door de praktijkgerichtheid van de opleiding zou dit volgens het auditpanel van meerwaarde zijn.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

De beoogde eindkwalificaties/het opleidingsprofiel van de masteropleiding Pedagogiek voldoen aan de vereiste basiskwaliteit. De opleiding heeft zich in de uitwerking van het opleidingsprofiel gebaseerd op het landelijk profiel en is nauw aangesloten bij het valideren en vaststellen van het nieuwe profiel. De eindkwalificaties voldoen aan de eisen die het werkveld aan afgestudeerden stelt. De opleiding sluit met de herontwikkeling aan bij veranderingen in het werkveld en leidt studenten op tot een 'primus inter pares'.

Het auditpanel raadt de opleiding aan de praktijk centraal te stellen binnen de lemniscaat. Studenten nemen nu slechts beperkt de kans de eigen regulatieve cyclus te doorlopen, terwijl deze mogelijkheid er wel is. Het panel komt op standaard 1 tot het oordeel 'voldoende'.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). Opleidings specifieke voorzieningen worden beoordeeld, tenzij het gaat om instellingsbrede voorzieningen waarover bij de ITK al is gerapporteerd.

Bevindingen

Programma

Competenties in het programma

De opleiding heeft het onderwijs vormgegeven door acht samenhangende leereenheden, waarbinnen de competenties gericht naar voren komen. Het is een duidelijk samenhangend programma dat door 'zwaluwstaarten' verbindingen legt tussen de verschillende leereenheden. Het auditpanel is positief over de wijze waarop de opleiding de samenhang tussen deze leereenheden met zwaluwstaarten heeft geborgd. Met zwaluwstaarten wordt bedoeld dat relevante inhoud van een bepaalde leereenheid tevens in een andere leereenheid expliciet worden benut en toegepast. Voorbeelden zijn het schrijven van een theoretisch kader dat wordt geleerd in leereenheid 2 (leh) en wordt toegepast in leh8, en het maken van een vragenlijst wordt geoefend in leh1 en kan worden toegepast in leh3 en/of leh8.

Studenten en alumni ervaren het programma als flexibel omdat het de mogelijkheid biedt om er een eigen invulling aan te geven en zo de eigen route te bepalen. In de leereenheid wordt gewerkt aan verschillende opleidingscompetenties. Afhankelijk van het studiejaar wordt hieraan op tussen- of eindniveau gewerkt. In het eerste jaar van de master ontwikkelen studenten de opleidingscompetenties op tussenniveau. Dit tussenniveau maakt het mogelijk voor studenten om in het tweede jaar de opleidingscompetenties op eindniveau te verwerven en zo over het handelingsrepertoire horende bij een masterpedagoog te beschikken.

De opleiding heeft een sterke verbinding met de beroepspraktijk doordat studenten de opdrachten uitvoeren in en met de beroepspraktijk en daardoor tegelijkertijd pedagogische innovaties bewerkstellings. Het auditpanel is van mening dat de opleiding het gebruik van pedagogische begrippen en deskundigheid meer mag uitdragen waar deze wel expliciet aanwezig zijn in het programma. Dit bevordert de inhoudelijke inkleuring van het pedagogisch werk en de opleiding zelf.

Opzet en inhoud van het programma

De opleiding bestaat uit twee studie jaren van samen 90EC. De opbouw van het curriculum maakt het voor studenten mogelijk om in het eerste jaar van de masteropleiding delen van de regulatieve cyclus te doorlopen, om zo een pedagogisch innovatietraject succesvol te kunnen voltooien. Het programma wordt door studenten als zeer intens en heftig ervaren.

Het eerste leerjaar (45EC) bestaat uit vijf leereenheden welke door zwaluwstaarten een samenhangend geheel vormen.

- leh 1: praktijkgericht onderzoek
- leh 2: maatschappelijke ontwikkelingen en denkkaders voor master pedagogen
- leh 3: de master pedagoog als primus inter pares op het gebied van programma's voor (ortho)pedagogische praktijken en leerprocessen
- leh 4a: leerprocesbegeleiding
- leh 5a: innovatie en organisatie

Het tweede leerjaar (45EC) bestaat uit:

- leh 4b: leerprocesbegeleiding
- leh 5b: innovatie en organisatie
- leh 6: begeleiden en professionaliseren van collega's
- leh 7: de masterpedagoog als regisseur in zorg en onderwijs
- leh 8: implementatie van een verandering van een pedagogische beroepspraktijk op basis van praktijkgericht onderzoek

Beide studiejaar zijn opgedeeld in vier onderwijsperiodes. De leereenheden zijn onderverdeeld in blokeenheden met een looptijd van één of twee periodes en linteenheden met een looptijd van meer dan twee periodes. Bij leh 4 bijvoorbeeld staat de ontwikkeling van het leerproces van de student centraal. In deze leh moeten studenten laten zien dat ze zich voortdurend ontwikkelen en professionaliseren in de rol van masterpedagoog als gesprekspartner voor betrokkenen op diverse niveaus binnen en buiten de organisatie. Deze leh biedt hierdoor handvatten en ondersteuning tijdens de verander- en innovatieopdrachten gedurende de masteropleiding.

Validering

De opleiding is vertegenwoordigd in het LOMP, waar de validering van het landelijk opleidingsprofiel via afstemming en erkenning met het beroepenveld plaatsvindt. Daarnaast vindt er een afstemming met het beroepenveld op regionaal niveau plaats. Het auditpanel constateert dat de opleiding dit verder zou kunnen uitdiepen door bij de intake van de studenten ook het werkveld te betrekken. Voor de praktijkgerichtheid van de opleiding zou dit van meerwaarde zijn.

Praktijkleren, projecten en stage

Gezien de aard van de opleiding (deeltijd) geldt dat praktijkleren voorop staat. De studenten leren hun competenties te ontwikkelen in de praktijk. De opleiding vraagt dan ook van de studenten dat zij beschikken over een relevante werkplek waar zij hun opdrachten uit kunnen voeren. Het panel begreep tijdens de auditgesprekken dat de inhoud van het onderwijs goed aansluit bij de behoefte van het werkveld.

Het lectoraat speelt een grote en structurele rol binnen de opleiding. Docenten en studenten zijn betrokken bij het lectoraat. Met behulp van het lectoraat worden studenten geprikkeld en geënthousiasmeerd tot het doen van onderzoek. Zo worden er actualiteitsessies georganiseerd, waarbij docenten, studenten en alumni samen kijken naar de praktijk.

Internationale dimensie

De opleiding maakt gebruik van internationale literatuur en ook binnen onderzoek is dit een verplicht onderdeel. Naast aandacht voor internationale kennis en inzichten, is er in het programma ook aandacht voor culturele diversiteit. Dit is met name terug te zien in leh 7 waarin interculturele sensitiviteit een expliciet onderdeel is. Het auditpanel vindt overigens wel dat de internationale literatuur sterker in het programma terug mag komen.

Toelating en doorstroom

De studenten gaven aan dat zij een hoge studiedruk ervaren, vooral in het tweede studiejaar. De 90 EC die het deeltijdprogramma beslaat vraagt veel van de studenten in twee studiejaar, waarmee de studeerbaarheid van het programma in het geding komt.

De studenten gaven aan dat de balans tussen jaar 1 en jaar 2 verbeterd zou kunnen worden, juist om ambitieuze studenten die anders zouden uitvallen, te behouden. Het auditpanel onderkent dit en adviseert de opleiding de opbouw in heroverweging te nemen. Overigens begreep het panel dat dit aandachtspunt ook op de agenda staat bij de opleiding en dat de opleiding de studenten goed informeert over de studielast tijdens de intake.

Tevredenheid studenten, alumni en werkveld over het programma

Uit de evaluaties en gesprekken tijdens de audit is gebleken, dat de studenten, alumni en vertegenwoordigers vanuit het werkveld tevreden zijn over het programma. Studenten geven aan dat het 'heel groots' is wat je uit de opleiding haalt, 'je wordt er een rijker persoon door'.

Daarnaast zijn zij positief over de aansluiting van het programma bij hun werkzaamheden, de deskundigheid van de docenten en het leren handelen vanuit - voor de alumni en studenten - belangrijke waarden. Alumni zijn enthousiast en zien de opleiding als platform, verdiepend en ontwikkelend. Het panel raadt de opleiding aan alumni te gebruiken als ambassadeurs om meer propaganda voor de opleiding te maken en zo het teruglopende aantal studenten te keren.

Docenten

Het auditpanel trof een gekwalificeerd, gedreven, hecht en betrokken team aan. Het docententeam hecht veel waarde aan eigen professionalisering. Een mooi mechanisme hierbij zijn de actualiteitscolleges, die georganiseerd worden vanuit het lectoraat en waarin docenten actief participeren. De docenten helpen studenten een eigen weg te vinden binnen de opleiding en het werkveld. De studenten gaven aan dat de docenten goed benaderbaar zijn en dat zij luisteren naar de feedback van de studenten. Ook het auditpanel heeft een beeld gekregen van docenten die open staan voor studenten.

Voorzieningen

De informatievoorziening die via de digitale studentinformatiesystemen beschikbaar is voor docenten en studenten, is naar wens. In de mediatheek worden workshops aangeboden. Specifiek voor de master is er een workshop met betrekking tot het zoeken naar en in databases. In de mediatheek (fysiek en/of online) zijn alle mogelijke tijdschriften, praktijk- en vakbladen aanwezig. Door het pand heen zijn veel open werkplekken waar studenten en docenten naast elkaar kunnen werken. Dit maakt het docententeam zeer benaderbaar.

Kwaliteitszorg

In de opleiding is een sterke verbetermethodiek aanwezig waar docenten gezamenlijk aan werken. De kwaliteitscultuur binnen de opleiding is dan ook groot te noemen, aldus het panel. Het auditpanel waardeert de inzet van het team om de opleiding te verbeteren. Na versterking van reflectie en de onderzoekslijn is het nu weer tijd om de pedagogische inhoud naar voren te schuiven, aldus het auditpanel.

Weging en Oordeel

Oordeel: goed

De opleiding heeft het onderwijs vormgegeven als samenhangende eenheden van leeruitkomsten waarbinnen de competenties gericht naar voren komen. Het programma is inhoudelijk een dekkende vertaling van de beoogde eindkwalificaties en sluit goed aan bij de beroepspraktijk. Het panel trof een gekwalificeerd, gedreven, hecht en betrokken team aan. De kwaliteit van de voorzieningen stelt de studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te halen. Het panel vindt de studiedruk, met name in het eerste leerjaar, een aandachtspunt. Daarnaast vindt het auditpanel dat de internationale component (o.a. literatuur) sterker in het programma terug mag komen. Omdat het panel de samenhang van het programma, de zwaluwstaarten in combinatie met de beoogde leerresultaten en de gedrevenheid van het team zwaarder weegt vindt dan de aandachtspunten, komt het panel op basis van voorgaande tot het oordeel 'goed' op standaard 2.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

Het toetsbeleid van de opleiding wordt op instituutsniveau bepaald. Binnen het instituut zijn de toetsprogramma's en toetspraktijk niet alleen vormgegeven binnen de kaders van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek, maar ook vanuit de visie op het onderwijs. Elke leereenheid bevat een combinatie van formatieve feedback en summatieve toetsing.

Het panel vindt op basis van de selectie van toetsen en papers die het heeft ingezien, dat deze van voldoende niveau zijn. Daarnaast zijn ook de studenten tevreden over de toetsing en geven zij in het auditgesprek aan dat zij gegroeid zijn in hun kritisch denken.

Het beoordelingskader is afgestemd op de leerdoelen en daarbij is gekozen voor rubrics. Docenten kleuren hierbij het beoogde oordeel. Het auditpanel miste bij deze beoordelingen de feedback waarom voor een bepaald oordeel is gekozen. De beoordelingssystematiek bij de leereenheden geeft hierdoor een beeld van 'vakjes kleuren/invuloefening'. Het panel vraagt de opleiding nog eens naar de wijze van beoordelen te kijken.

Op tussenproducten wordt feedback gegeven die het leerproces van de student bevordert. Studenten en alumni gaven een beeld terug dat verschillen in feedback tussen docenten erg groot is. Het panel raadt de docenten aan hierop te kalibreren. De beoordelingen in leereenheid 4 laten wel een goed beeld zien van gedegen beoordeling en opbouwende feedback.

De praktijk van de studenten zelf zou meer centraal mogen staan, zo meent het panel. De toetsing door de opleiding vindt veelal schriftelijk plaats of bijvoorbeeld in leh 7 in panelgesprekken. In de leereenheden 4, 5 en 6 worden andere mondelinge toetsvormen gehanteerd. De opleiding denkt overigens na over het toetsen in de praktijk en praat hier over in het LOMP. Het panel is blij met deze initiatieven en raadt de opleiding aan eens te kijken bij bijvoorbeeld kunstvakopleidingen die veel ervaring hebben met het toetsen van de uitvoeringspraktijk van studenten en wellicht inspiratie kunnen bieden.

Borging validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid

Beoordeling van praktijktoetsen wordt altijd uitgevoerd door twee beoordelaars. Hiermee borgt de opleiding het vier-ogenprincipe. De eerste beoordelaar is een onafhankelijke inhoudsdeskundige docent van de master. Deze docent is niet betrokken bij de leereenheid en bij de betreffende student. De tweede beoordelaar is een van de docenten van de leereenheid. Bij het eindassessment zijn twee getrainde assessoren betrokken. In dit assessment worden de opleidingscompetenties integraal getoetst.

Examen- en toetscommissie

De opleiding heeft geen directe vertegenwoordiging in de examencommissie. Er is een inventief construct bedacht met een vertegenwoordiger uit de opleiding die advies geeft. Van echte directe zeggenschap is echter geen sprake. Het panel vraagt hier aandacht voor. De examencommissie maakt overigens een serieuze, degelijke indruk. De examencommissie is ingericht met een toetskamer, beleidskamer en een dagelijks bestuur. Het panel juicht deze inrichting toe en vraagt het managementteam dit construct verder te faciliteren om zo de borgende rol van de commissie te behouden en verder te versterken.

De examencommissie verstrekt jaarlijks een verslag over haar werkzaamheden aan het instellingsbestuur. De examencommissie voert daarnaast gesprekken met het opleidingsmanagement.

In de afstemmingsoverleggen spreken zij onder andere over de beoordelingsformulieren en de bijbehorende rubrics en het herzien van het toetsbeleid. Daarnaast zorgt de examencommissie ervoor dat toetsen steekproefsgewijs door externen worden beoordeeld.

Naast de examencommissie fungeert het toetsbureau. Het toetsbureau bekijkt jaarlijks een aantal toetsen en beoordeelt deze aan de hand van de vooropgestelde checklist. Daarnaast neemt zij ook de toetsing van de diverse onderwijseenheden onder de loep en staat zij toetsontwikkelaars bij in het maken van adequate toetsen.

Afstuderen

De afstudeerfase kent diverse eindwerken om de opleidingscompetenties op verschillende wijze te toetsen en de student ruimte te bieden zich zo goed mogelijk te profileren. Alle leereenheden in het tweede opleidingsjaar van de masteropleiding richten zich op het aantonen van het eindniveau van de opleidingscompetenties. De opdrachten en eindwerken vormen een divers palet, waarin alle competenties op meerdere momenten worden beoordeeld met diverse toetsvormen: eindassessment, innovatieplan, presentatie, vaardigheidstoets, panelgesprek, verslag, product en een schriftelijke verantwoording. De laatste twee vormen de thesis en beslaan 25EC. Binnen het afstuderen worden alle eindcompetenties op eindniveau getoetst.

De eindbeoordeling van leh 8 is gebaseerd op een schriftelijke eindrapportage, waarmee met name de analyse van het praktijkvraagstuk, de regulatieve cyclus, het veranderkundig handelen en praktijkgericht onderzoek worden beoordeeld. Aanvullend aan de eindrapportage levert de student een gebruiksklaar 'product' op ten behoeve van de pedagogische beroepspraktijk en presenteert hij/zij het innovatietraject aan medestudenten en werkveld.

De examinatoren beoordelen elk eindproduct met een beoordelingsformulier en bijbehorende rubrics. De studenten geven aan dat de afstudeerhandleiding helder en overzichtelijk is en dat zij weten waar de stukken aan dienen te voldoen. Het auditpanel vindt de thesis van voldoende niveau. Het beeld van een invuloefening is echter blijven hangen bij de panelleden. Dit komt met name door de rubrics en de matige feedback bij het eindstuk. Het panel raadt de opleiding aan te werken aan een verbetering van de rubrics, om de examinatoren methodologisch beter te equiperen de eindwerken te beoordelen en de begeleiders meer houvast te geven.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

De opleiding toetst op een valide, betrouwbare en inzichtelijke wijze. De opleiding hanteert een toetsplan, toetsmatrijzen en rubrics waaruit blijkt dat zij alle competenties, kennis en vaardigheden toetst. Het panel vond de toetsen van voldoende niveau, al vindt het panel dat de opleiding meer gebruik van feedback kan maken. De borging van het systeem gebeurt consequent en de examencommissie beschikt over voldoende expertise om haar rol te vervullen. De praktijk van de studenten zelf zou meer centraal mogen staan, zo meent het panel. Het auditpanel waardeert en ondersteunt de initiatieven van de opleiding om de student in de praktijk te gaan toetsen. Het panel komt op standaard 3 tot het oordeel 'voldoende'.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Studenten werken tijdens de gehele master aan het verwerven van de beoogde leerresultaten door het competentiegerichte onderwijs, waarbij de complexiteit steeds meer toeneemt. In het praktijkgericht onderzoek en het op te leveren product toetst de opleiding de beoogde leerresultaten op eindniveau.

Het panel heeft een gestratificeerde steekproef van vijftien eindwerken bekeken van studenten die in 2014-2015 en 2015-2016 zijn afgestudeerd. Uit de bekeken eindwerken constateert het panel dat het niveau van de afgestudeerden beantwoordt aan het niveau dat van een hbo-master mag worden verwacht. Het panel vindt dat de aansluiting met de beroepspraktijk overtuigend is. Het panel vond de beoordeling van twee eindwerken aan de hoge kant en heeft tijdens de audit deze eindwerken als casus bij de diverse gremia geadresseerd. Doordat studenten de regulatieve cyclus niet rond kregen binnen hun thesis, werd de onderzoeksvraag niet goed of amper beantwoord. Volgens het panel hadden deze werken via de begeleiding/beoordeling eerst nog een verbeter slag mogen ondergaan.

De eindproducten spreken van een stevig begrip van de regulatieve cyclus en het ambitieuze niveau om een gehele cyclus te doorlopen vanuit de innovatieve competentie als beoogd leerresultaat (C2). De eindproducten in 'le 8: het afstudeerproject', missen vaak een stevige evaluatie door de betrokkenen alsmede een kritische reflectie door de studenten op de resultaten van elke fase. Dit is niet in overeenstemming met de professionaliseringscompetentie (C3) en niet met de sociaal-communicatieve competentie (C5). Het auditpanel wil de opleiding dringend aanbevelen om de fasen van de regulatieve cyclus expliciet te benaderen vanuit meerstemmigheid en complexiteit, omdat dit meer consequent is vanuit de opleidingscompetenties C3 en C5.

Het gevolg is dat belangrijke zaken voor de normatieve en onderzoekende professional als draagvlak, co-design, gezamenlijk eigenaarschap, meer op de voorgrond kunnen komen en daarmee ook gewaardeerd kunnen worden als kwaliteiten van de Masterpedagoog. Dit kan leiden tot een verrijking van de regulatieve cyclus waarin elke fase een eigen reflectieve onderzoekscyclus krijgt waarbinnen pedagogische kennis wordt ontwikkeld. Het is ook te overwegen of handelingsonderzoek niet toch meer voor de hand ligt. Zo wordt de noodzaak tot het vervolmaken van de gehele regulatieve cyclus minder prangend en kan er ook aandacht komen voor draagvlak, bewustwording, en eigenaarschap als kennisdoelen. Het auditpanel heeft een aantal ontwikkelpunten gezien die aandacht vereisen zoals het handelingsgerichte aspect, acteren in de complexe omgeving, bijdragen aan het academisch debat en de internationale component.

Overigens acht het panel de onderwerpen in de eindproducten zeer relevant voor het werkveld. Het panel zag vooral interviews en vragenlijsten als onderzoeksmethodes, waar het panel een grotere diversiteit aan onderzoeksmethoden van belang acht, zoals bijvoorbeeld observaties. Ook vindt het panel dat de gebruikte theorie en literatuur meer in internationaal perspectief geplaatst kunnen worden.

Het panel zou graag zien dat de opleiding in de thesis een proeve van praktijk centraal zou stellen. Dit is geheel in lijn met een opleiding waarin de praktijk zo van belang is. De opleiding vraagt in zijn toetsing wel al van de student om filmpjes van de praktijk in te dienen als bewijsmateriaal en opnames van panelgesprekken over de praktijk te maken. Deze initiatieven worden zeker gewaardeerd door het panel, maar tegelijk vraagt het panel van de opleiding om een en ander meer in lijn te brengen met de profilering van de opleiding.

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding de balans tussen beide leerjaren meer zou kunnen optimaliseren en raadt de opleiding aan hier naar te kijken.

Functioneren alumni in het werkveld

Uit evaluaties en gesprekken tijdens de audit met alumni en vertegenwoordigers uit het werkveld, is gebleken dat de afgestudeerden op het gewenste niveau aan de slag kunnen. De studenten zijn al werkzaam in de beroepspraktijk. Van vertegenwoordigers uit het werkveld begreep het panel dat de afgestudeerden zorgen voor een verbeterings- en professionaliseringsslag in de organisaties waarvoor zij werkzaam zijn. Het werkveld is met name te spreken over de kritische houding die de studenten aannemen en het reflectief vermogen. Het panel constateert op basis van de gesprekken en de documentatie dat de opleiding constant bezig is om de vraag vanuit het werkveld te vertalen naar het eindniveau van de studenten en de consequenties hiervan voor de set eindkwalificaties. De alumni gaven aan dat de opleiding nog proactiever mag zijn in het betrokken houden van de alumni bij de opleiding.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

Uit de bestudeerde eindwerken constateert het panel dat het niveau van de afgestudeerden beantwoordt aan het niveau dat van een hbo-master mag worden verwacht. Het panel vindt dat o.a. de aansluiting met de beroepspraktijk overtuigend is en dat de kernwaarden goed zichtbaar zijn in de thematieken van de eindwerken. Het auditpanel heeft een aantal ontwikkelpunten gezien zoals het praktijkgerichte aspect en het rondmaken van de regulatieve cyclus.

Op basis van de eindwerken, de evaluaties en de gesprekken tijdens de audit, heeft het auditpanel geconstateerd dat de afgestudeerden op het gewenste niveau aan de slag kunnen en bijdragen aan een verbeterings- en professionaliseringsslag binnen de organisatie waarvoor zij werkzaam zijn. Het panel komt op standaard 4 tot het oordeel 'voldoende'.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het team van gemotiveerde docenten zorgt er, met het sterk op de beroepspraktijk gerichte en goed gefaciliteerde programma, voor dat de studenten zich kunnen ontwikkelen tot de beoogde 'primus inter pares'. Het panel trof een opleiding aan die haar visie uitdraagt en waar vertegenwoordigers van het werkveld positief over zijn.

Het auditpanel beoordeelt standaard 1 eindkwalificaties met een 'voldoende', standaard 2 inhoud en vormgeving van het programma, het personeel en de voorzieningen met een 'goed', standaard 3 toetsing en standaard 4 gerealiseerde niveau met een 'voldoende'.

Op grond van bovenstaande oordelen acht het auditpanel een algemeen oordeel 'voldoende' op zijn plaats.

6. AANBEVELINGEN

- Het auditpanel raadt de opleiding aan in de figuur van de lemniscaat de praktijk in het midden te zetten. De opleiding kan deze aangepaste lemniscaat dan goed als USP gebruiken in haar promotiemateriaal.
- Het auditpanel raadt de opleiding aan de balans tussen de twee leerjaren te optimaliseren. Dit zou de studielast ten goede kunnen komen.
- Het auditpanel raadt de opleiding aan om het pedagogisch handelen in de praktijk nog meer aandacht te geven binnen de toetsing, zodat de toetsing meer in lijn komt te liggen met de profilering van de opleiding.
- Alumni zijn niet meer betrokken bij de opleiding. Het auditpanel raadt de opleiding aan alumni te gebruiken als ambassadeurs van de opleiding, door bijvoorbeeld een alumnivereniging op te richten en masterclasses te organiseren.
- Het auditpanel raadt de opleiding aan de beoordelingssystematiek met de rubrics aan te passen om de examinatoren methodologisch beter te equiperen en de creativiteit van de studenten en eigenheid van verslagen/werkstukken te bevorderen.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen Fontys Hogeschool hbo-masteropleiding Pedagogiek deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoende
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Goed
Standaard 3. Toetsing	Voldoende
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoende
Algemeen eindoordeel	Voldoende

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-masteropleiding Pedagogiek – Fontys Hogeschool – 09 november 2017

Overzicht panelleden

Naam	Rol
Willem van Raaijen	Voorzitter
Wiel Veugelers	Lid
René Brohm	Lid
Nilab Azimi	Studentlid
Annemieke Looijenstein	Secretaris

Programma

Variant: Master (deeltijd)
Locatie: Tilburg
Datum locatiebezoek: 9 november 2017

Adres: Fontys Hogeschool Pedagogiek- locatie Tilburg
Professor Goossenslaan 1
5022 DM Tilburg
Gebouw P1 (Mollergebouw)

Contact: Anouschka van Eijk (projectleider visitatie)

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners	Gespreksonderwerpen
08.00 - 08.15	C1.15	Inloop en ontvangst auditpanel	
08.15 - 09.00	C1.15	Vooroverleg auditpanel	- vooroverleg - bestudering documenten ter inzage
09.00 - 10.00	C1.19	Presentatie + gesprek met opleidingsmanagement en lector	<i>Kennismaken MT</i> <i>Presentatie door opleidingsmanagement (1^e kwartier)</i> <i>Vaststellen agenda</i> - eigenheid opleiding, positionering en profilering - ambities - hbo-masterniveau - relatie beroepenveld - internationale oriëntatie - praktijkgericht onderzoek
10.00 - 10.15	C1.15	Pauze/ Intern overleg auditpanel	- intern overleg - bestudering documenten ter inzage

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners	Gespreksonderwerpen
10.15 - 11.15	C1.19	Gesprek met docenten	<i>Onderwijsleeromgeving:</i> <ul style="list-style-type: none"> - inhoud, samenhang en vormgeving programma - eigen inkleuring programma - praktijkgericht onderzoek - interactie onderwijs en onderzoek - internationale perspectieven - onderwijs en beroepspraktijk - deskundigheid docententeam - opleidingsspecifieke voorzieningen - toetsen en beoordelen - borging niveau
11.15 - 11.30	C1.15	Pauze/ Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage
11.30 - 12.30	C1.19	Presentatie + gesprek met studenten	<i>Presentatie door studenten: highlights film studenthoofdstuk (1^e kwartier)</i> <i>Gesprek:</i> <ul style="list-style-type: none"> - aansluiting - kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid/ studiebegeleiding - kwaliteit docententeam - opleidingsspecifieke voorzieningen - toetsen en beoordelen
12.30 - 13.15	C1.15	Lunch auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage - inzage toetsen
13.15 - 13.45		Rondleiding opleidingsspecifieke voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> - verificatie opleiding specifieke voorzieningen
13.45 - 14.45	C1.19	Gesprek met examencommissie en vertegenwoordiging van het toetsbureau	<ul style="list-style-type: none"> - bevoegdheden, taken en rollen - relatie tot het management - relatie tot het toetsbureau - kwaliteitsborging toetsen en beoordelen - kwaliteitsborging afstuderen
14.45 - 15.00	C1.15	Pauze/ Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage - bepalen pending issues

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners	Gespreksonderwerpen
15.00 - 15.45	C1.19	Gesprek met alumni en werkveldvertegenwoordiging	<i>Alumni:</i> <ul style="list-style-type: none"> - kwaliteit en relevantie van de opleiding (programma, docenten) - functioneren in de praktijk of vervolgopleiding <i>Werkveld:</i> <ul style="list-style-type: none"> - actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld - eigen inkleuring opleiding - begeleiding - praktijkgericht onderzoek - gerealiseerd eindniveau
15.45 - 16.00	C1.19	Pending issues <i>Alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar</i>	<ul style="list-style-type: none"> - (indien van toepassing)
16.00 - 17.00	C1.15	Intern overleg auditpanel + warme snack	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage - bepalen voorlopige beoordeling
17.00 - 17.45	C1.22	Plenaire terugkoppeling	
17.45 - 18.00	C1.15	Pauze	<ul style="list-style-type: none"> - Evt. intern overleg opleiding
18.00 - 18.30	C1.19	Ontwikkelgesprek	<i>Vanuit de opleiding</i> <ul style="list-style-type: none"> - ambities - ontwikkelkansen
18.30	C1.22	Maaltijd	

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland" van September 2016. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de opleiding.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditteam geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel heeft kennis genomen van het studenten hoofdstuk, de film in het Zelfevaluatierapport en hoe deze tot stand is gekomen.

Om te kunnen beoordelen of de beoogde leerresultaten worden behaald, heeft het auditpanel een selectie van eindwerken bestudeerd overeenkomstig de NVAO-richtlijn 'beoordeling eindwerken'.

Het oordeel van het auditteam, vastgelegd in een conceptrapport, werd aan de betreffende opleiding(en) voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2016'.

Beperkte opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien i) standaard 1 'onvoldoende' is, ii) een of twee standaarden 'onvoldoende' en herstel binnen twee jaar niet realistisch en haalbaar is of iii) drie of meer standaarden 'onvoldoende'.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'voldoende' zijn indien ten minste twee standaarden 'voldoende' zijn, waaronder in elk geval standaard 1, en herstel van de tekortkoming(en) bij de 'onvoldoende' standaarden realistisch en haalbaar is binnen twee jaar.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien ten minste alle standaarden minimaal voldoende zijn en twee standaarden als 'goed' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien ten minste alle standaarden minimaal 'voldoende' worden bevonden en twee standaarden als 'excellent' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie-rapport opleiding
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Schematisch programma-overzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programma-onderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examen-regeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* eindwerken van de laatste twee jaar
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie (indien een opleidingscommissie vereist is)
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft de volgende eindwerken bekeken²:

Aantal	Studentnummer	Variante
1	2090691	Deeltijd
2	2825708	Deeltijd
3	2067754	Deeltijd
4	2628155	Deeltijd
5	1371168	Deeltijd
6	2052466	Deeltijd
7	1398888	Deeltijd
8	2656949	Deeltijd
9	2305992	Deeltijd
10	2561239	Deeltijd
11	2075389	Deeltijd
12	2642255	Deeltijd
13	2207248	Deeltijd
14	2028665	Deeltijd
15	2364980	Deeltijd

² Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de studentnummers weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	HBO Master Pedagogiek
----------------------	-----------------------

Samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemd cluster zijn ingezet.

Naam	Rol	Deskundigheden						
		Vakinhoud	Onderwijs	Toetsing	Internationaal	Werkveld	Visitatie	Studentgebonden
Willem van Raaijen	Voorzitter		x		x		x	
Wiel Veugelers	Lid	x	x	x	x	x	x	
René Brohm	Lid	x	x	x	x	x		
Nilab Azimi	Student-lid							x
Annemieke Looijenstein	Secretaris							

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam (inclusief titulatuur)	Korte functiebeschrijvingen
De heer drs. W.G. van Raaijen	De heer Van Raaijen is partner bij Hobéon en treedt sinds 2004 veelvuldig op als lead-auditor van auditpanels in het kader van accreditaties in het hoger onderwijs.
De heer prof. dr. W. Veugelers	De heer Veugelers is als hoogleraar Educatie en bijzonder hoogleraar Humanistisch Vormingsonderwijs verbonden aan de Universiteit voor Humanistiek.
De heer dr. R. Brohm	De heer Brohm is eigenaar van onderzoeksbureau 'De nieuwe kleren van de wolf' en kerndocent binnen de hbo-masteropleiding Begeleidingskunde bij de Hogeschool Rotterdam.
Mevrouw N. Azimi	Mevrouw Azimi is studente aan de Hogeschool van Amsterdam en lid van de Opleidingscommissie.
Mevrouw A.M.G. Looijenstein BA	NVAO getraind secretaris

Op 26 september 2017 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de masteropleiding Pedagogiek van Fontys Hogeschool, onder het nummer 005911.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.



Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties



Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl